

Nederland (1848-1914)

- 1p 1 In de nieuwe Grondwet van 1848 werd de ministeriële verantwoordelijkheid opgenomen.
Aan wie moeten ministers vanaf 1848 verantwoording afleggen?
A de rechters
B de regering
C het parlement
D het staatshoofd
- Gebruik bron 1.*
- 1p 2 Klassieke grondrechten zijn ervoor om burgers bescherming te bieden.
Een bewering:
Uit de bron blijkt dat het recht op vrijheid van onderwijs een klassiek grondrecht is, omdat het recht de burgers bescherming biedt.
→ Geef met behulp van de bron aan dat de bewering juist is.
- Gebruik bron 2.*
- 2p 3 In de bron worden eisen gesteld om een maatschappelijk probleem op te lossen.
→ Noem eerst de naam waaronder de discussie over dit probleem bekend stond.
→ Geef daarna aan bij welke politieke stroming de eisen passen die in de bron worden gesteld.
- Gebruik bron 3.*
- 1p 4 De tekening was te zien op de Nationale Tentoonstelling van Vrouwenarbeid in Den Haag in 1898 die georganiseerd werd door feministen.
Welke boodschap zullen de organisatoren van de tentoonstelling met deze tekening duidelijk hebben willen maken?
A Vrouwen horen niet het werk van mannen te doen.
B Vrouwen moeten fatsoenlijk gekleed naar hun werk gaan.
C Vrouwen moeten hetzelfde werk kunnen doen als mannen.
D Vrouwen nemen steeds vaker het werk van mannen over.

2p 5 Hieronder staan drie omschrijvingen van drie politiek leiders in Nederland in de periode 1848-1900:

- 1 Hij was de belangrijkste schrijver van de nieuwe Grondwet van 1848 die gebaseerd was op liberale ideeën.
- 2 Hij was een van de oprichters van de SDAP en zat ruim 25 jaar in de Tweede Kamer voor deze partij.
- 3 Hij was priester en wilde ervoor zorgen dat katholieken niet langer als tweederangs burgers werden gezien.

→ Geef per omschrijving aan om welke politiek leider het gaat.

Doe het zo:

Bij 1 hoort ... (noem de naam van de politiek leider).

(enzovoort tot en met 3)

bron 1

Een artikel uit de nieuwe Grondwet van 1848:

De overheid moet er onder andere voor zorgen dat er overal in het land genoeg lager onderwijs beschikbaar is.

De overheid mag het niemand verbieden om zelf een school op te richten en onderwijs te geven.

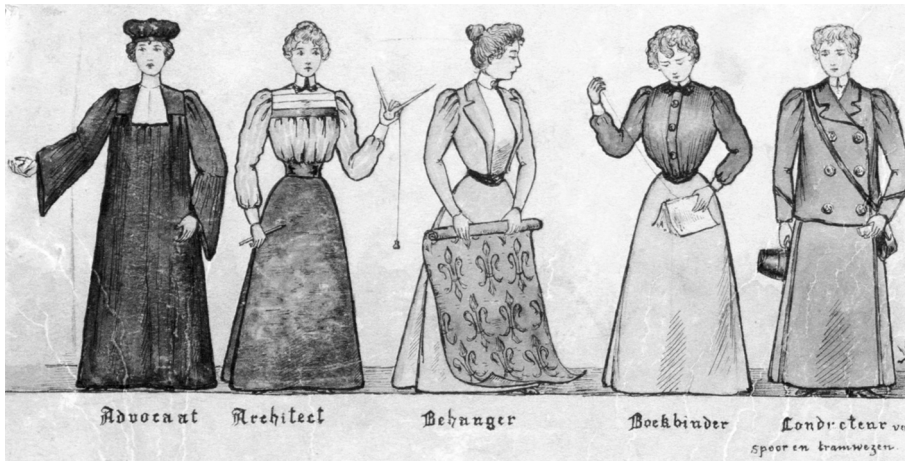
bron 2

Een oproep van een groep politici in Nederland (1889):

Door de industrialisatie worden de arbeiders steeds meer uitgebuit. De arbeiders moeten beter worden beschermd. Daarom eisen wij een werkdag van maximaal acht uren, een verbod op kinderarbeid onder de 14 jaar en een verbod op nachtelijke fabrieksarbeid. Deze maatregelen moeten in wetten worden vastgelegd en de regering moet er vervolgens voor zorgen dat die wetten worden nageleefd.

bron 3

Een tekening met als titel *Enkele beroepen, waarin vrouwen NIET werkzaam zijn, of slechts bij hoge uitzondering* (1898):

Toelichting

Op de tekening staat: advocaat, architect, behanger, boekbinder, conducteur van spoor- en tramwegen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.